

בעניין:

אבו סנינה, ת.ז.

ראס אלעמוד, ירושלים
ע"י ב"כ עוה"ד לינה אבו-מוך זועבי (מ.ר. 33775) ו/או יוסי
וולפסון (מ.ר. 26174) ו/או עדי לנדאו (מ.ר. 29189) ו/או מנאל
חזאן (מ.ר. 28878) ו/או שירין בטשון (מ.ר. 32737) ו/או חוה
מטרס עירון (מ.ר. 35174) ו/או גיל גן-מור (מ.ר. 37962) ו/או
סיגי בן ארי (מ.ר. 37566)
מהמוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר – ע.ר.
רח' אבו עוביידה 4, ירושלים 97200
טל: 02-6283555 פקס: 02-6276317

התובע

- נ ג ד -

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז תל-אביב (אזרחי)
רח' הנרייטה סולד 1, תל אביב 64921
טל: 03-6970282 פקס: 03-6918541

הנתבעת

מהות התביעה: נזקי גוף
סכום התביעה: עד גובה סמכות בית המשפט

כתב תביעה

הצדדים

1. התובע הינו גבר צעיר, יליד 10.07.1982 ותושב ראס אלעמוד בירושלים.
2. הנתבעת, מדינת ישראל, הינה והייתה בכל הזמנים הרלוונטיים לתביעה זו האחראית ו/או המפעילה ו/או היד הארוכה ו/או המעסיקה ו/או המעבידה ו/או האחראית על פעולות חיילי צה"ל בשטחים הכבושים בכלל ובמחסום קלנדיה וסביבתו, מקום האירוע נשוא כתב תביעה זה, בפרט.

האירוע

3. ביום 24.11.02 היה התובע מוזמן עם משפחתו לארוחת הרמדאן אצל קרובי משפחתו בקלנדיה. בדרכו חזרה לביתו בראס אלעמוד, בשעה 19:00 לערך, הגיע התובע למחסום קלנדיה.
4. התובע הציג את תעודת זהותו בפני חיילת אשר הוצבה במחסום. בסיום הבדיקה נתבקש התובע ללכת בדרך עליה סימנה החיילת.
5. אחרי שהתובע צעד כמה צעדים נראה לו כי הדרך עליה הצביעה החיילת הייתה הדרך הלא נכונה, משום שאינה מובילה לכיוון ירושלים אלא לכיוון החיילים האחרים במחסום.
6. בזמן זה, שאל אחד החיילים את התובע לפשר מעשיו. התובע ענה כי החיילת ביקשה ממנו ללכת בדרך זו.

7. החייל התנפל על התובע והתחיל להכותו ללא כל עוול בכפו. החיילים האחרים שהוצבו במחסום הצטרפו למסע התקיפה והמכות של החייל הראשון.
8. התובע הוכה מכל עבר וגם בקסדות החיילים. נוסף על כך, הוא קיבל מכה מעל לעינו השמאלית מקת הנשק של אחד החיילים.
9. החיילת הבחינה במכות ופרצה בבכי ואמרה לחיילים כי היא זו שהנחתה אותו ללכת בדרך זו.
10. לאחר מכן החיילים נתנו לתובע עזרה ראשונה והזמינו אמבולנס. החיילים הסיעו את התובע בגיפ למחסום אלראם ומשם העבירו אותו לבי"ח ביקור חולים לשם קבלת טיפול רפואי, כפי שיפורט להלן.
11. התרחיש המתואר ייקרא להלן: "האירוע".

הפנייה לרשויות

12. ביום 02.12.02 פנה התובע באמצעות בי"כ מהמוקד להגנת הפרט אל פרקליט פיקוד מרכז והיועץ המשפטי של גדמ"ע בבקשה לחקור את האירוע ולהעמיד את האחראים לדין.
רצ"ב העתק הפנייה הנ"ל ומסומן **נספח א'** לכתב התביעה.
13. ביום 30.03.03 פנה בי"כ התובע בתזכורת לפקמ"ז בצירוף מכתב שנתקבל מאת יועמ"ש גדמ"ע לפיו נושא הפנייה אינו נתון בתחום סמכותו, וביקש לקבל תגובה.
רצ"ב העתק המכתב הנ"ל ומסומן **נספח ב'** לכתב התביעה.
14. ביום 08.06.03 העיד התובע במשרדי מצ"ח בירושלים. מאז נשלחו שתי תזכורות לפקמ"ז על מנת להתעדכן במצב התיק ורק ביום 21.09.03 נתקבל מכתב מאת פקמ"ז לפיו התיק הגיע אליהם והוא מצוי בטיפול.
רצ"ב העתק התשובה הנ"ל ומסומן **נספח ג'** לכתב התביעה.
15. ביום 12.11.03 נשלח מכתב אל פקמ"ז במטרה להתעדכן בממצאי החקירה שנסתיימה בעניינו של התובע.
16. תשובה לא נתקבלה ולכן נשלחה תזכורת נוספת ביום 21.12.03 אל פקמ"ז, במטרה לקבלת עדכון לגבי מצב התיק, אולם גם הפעם לא נתקבלה תשובה.
17. פנייה נוספת הייתה ביום 18.01.04 וכן ביום 19.02.04 לקבלת עדכון בתיק החקירה ורק ביום 19.02.04 נתקבלה תשובת פקמ"ז במשרדי בי"כ התובע, לפיה פרקליט פיקוד מרכז החליט להורות על העמדת שני חיילים לדין משמעותי בגין עבירה של חריגה מסמכות עד כדי סיכון חיים או בריאות, לפי סעיף 72 לחש"צ.
רצ"ב העתק המכתב הנ"ל ומסומן **נספח ד'** לכתב התביעה.

18. ביום 29.04.04 ביקש ב"כ התובע לקבל עדכון בנוגע לתוצאות הדין המשמעתי נגד החיילים וביום 06.06.04 נתקבלה התשובה כי טרם נתקבל במשרדי פקמ"ז עדכון בנוגע להוראתם בעניין העמדת שני החיילים לדין משמעתי.

רצ"ב העתק התשובה הנ"ל ומסומן **נספח ה'** לכתב התביעה.

19. ביום 21.07.04 נתקבל מכתב מאת פקמ"ז לפיו אחד החיילים הורשע בעבירה של חריגה מסמכות ונידון לעונש של **התראה!** וכי עוד אין להם את תוצאות השיפוט של החייל הנוסף.

רצ"ב העתק המכתב הנ"ל ומסומן **נספח ו'** לכתב התביעה.

20. פנייה טלפונית אל פרליטות פיקוד מרכז על מנת לקבל שמות החיילים המורשעים נתקלה בסירוב ומשום כך התביעה מוגשת רק כנגד הנתבעת. התובע מבקש לשמור לעצמו את הזכות להגיש בקשה לביהמ"ש לצירוף הנתבעים הנוספים, כשתתברר לו זהותם.

אחריות הנתבעת ושלוחיה

תקיפה

21. התובע יטען כי שלוחיה של הנתבעת ביצעו עוולה של תקיפה לפי משמעות מושג זה לפי פקודת הנזיקין [נוסח חדש], תשכ"ח-1968.

22. התובע יטען כי הנתבעת אחראית לעוולה זו אשר בוצעה על ידי שלוחיה מכוח דיני האחריות השילוחית.

23. התובע יטען כי הנתבעת אשררה את מעשיהם של החיילים שהיו שותפים למעשי התקיפה והאלימות נגד התובע, בכך שהסתפקה בהעמדתם לדין משמעתי בעבירה מינורית של חריגה מסמכות ואף בענישה הקלה ביותר של התראה.

24. העמדת החיילים לדין בגין עבירה זו והטלת עונש קל זה יש לראות בהם משום אישור למעשי החיילים ואין בהם את מרכיב ההרתעה המתבקש בעבירות סוג זה, אלא העברת מסר לחיילים האחרים כי תקיפת פלסטינים הינה בבחינת מותר.

25. עוד יטען התובע כי מעשה התקיפה של החיילים מהווה עוולת רשלנות בפני עצמה.

רשלנות

26. התובע יטען כי האירוע התרחש בשל רשלנות הנתבעת ו/או התרשלנות ו/או חוסר זהירותה ו/או פזיזותה בין בעצמה באופן ישיר ובין באופן שילוחי ע"י עובדיה ו/או עושי דבריה ו/או חייליה ו/או מפקדיה ו/או כל מי שמטעמה ואשר התבטאו, בין היתר, במעשים ו/או במחדלים כדלקמן:

א. לא פיקחה ו/או לא פיקחה כראוי על מעשיהם ו/או מחדליהם של החיילים, שלוחיה, ו/או פעלה בחוסר זהירות ולא שמה לב ו/או לא השגיחה על האנשים המסורים לאחריותה.

ב. לא דאגה להדריך ו/או להורות לחיילים שלא להשתמש לרעה בסמכותם ולא לעשות מעשה שרירותי הפוגע בזכותם של אחרים ובכללם התובע.

ג. לא דאגה להדריך ו/או להגדיר לשלוחיה את דבר חובתם בקיום הסדר הציבורי, שלום הציבור ובטחונו.

ד. לא דאגה להבהיר לחיילים את הוראות הפיקוד העליון ו/או הוראות המטה הכללי ו/או פקודות מטכ"ל ו/או הוראות פיקודיות ו/או מרחביות של צה"ל ו/או פיקחה והדריכה שלא כיאות על קיום ההוראות הנ"ל ו/או לא נתנה הוראות בטיחות כלל ו/או במידה מספקת ו/או לא וידאה כי אנשים המסורים להדרכתה, ידעו או ישמרו עליהן.

ה. לא עשתה את כל שביכולתה ו/או כל שהיה עליה לעשות ו/או כל שנכון ו/או דרוש היה לעשות כדי למנוע את אירוע התקיפה ונזקיו, ו/או פעלה בקלות ראש ובחוסר זהירות ולא שמה לב ו/או לא השגיחה על האנשים המסורים לאחריותה.

ו. הסתפקה בהטלת עונש מזערי על החיילים התוקפים ובכך העבירה ומעבירה היא מסר שלילי לשלוחיה והחיילים הפועלים בשורותיה כי תקיפת פלסטינים מותרת היא.

ז. הציבה במחסומי צה"ל חיילים לא מיומנים ו/או רשלניים ו/או שאינם מתאימים לתפקיד הרגיש שמציב אותם במגע עם האוכלוסייה המקומית.

ח. החיילים חרגו מסמכותם ופעלו בניגוד להוראות הפיקוד העליון ו/או בניגוד להוראות המטה הכללי ו/או בניגוד לפקודות מטכ"ל ו/או בניגוד להוראות פיקודיות ו/או מרחביות של צה"ל ו/או בניגוד להוראות שניתנו להם לפי דין ו/או בניגוד לחובות חקוקות שנועדו לשמור על גופם, בריאותם וחירותם של בני אדם מסוגו של התובע.

ט. החיילים התנהגו בחוסר זהירות ו/או בקלות דעת ו/או בזלזול ו/או באי אכפתיות כלפי שלמות גופו ובריאותו של התובע ו/או כלפי חירותו וכן בניגוד להתנהגות חיילים סבירים ומיומנים בנסיבות דומות.

י. החיילים לא עשו כל שביכולתם של אנשי כוחות ביטחון סבירים לעשות בכדי למנוע את הפגיעה בתובע או להקטין אותה.

יא. החיילים השתמשו לרעה בסמכותם בכך שנטלו את החוק לידיהם והפעילו כוח נגד התובע ללא כל הצדק שבדין ו/או ללא כל סיבה סבירה ו/או במידה מופרזת של כוח.

יב. החיילים השתמשו לרעה בסמכותם ו/או התרשלו במילוי תפקידם בכך שעיכבו את התובע ו/או עצרו אותו ושללו ללא כל הצדקה עניינית את חירותו.

הפרת חובה חקוקה

27. התובע יוסיף ויטען כי הנתבעת הפרה בין באופן ישיר ובין באופן עקיף על ידי שלוחיה חובות חקוקות הקבועות בדין אשר נועדו לפי מובנן הנכון להגן על סוג האנשים עימם נמנה התובע, וגרמו בכך לנזק לו טוען התובע.
28. במיוחד יטען התובע, כי החיילים הפרו את החובות החקוקות שבחוק העונשין התשל"ז – 1977 (להלן: "החוק"), בחוק השיפוט הצבאי, תשט"ו-1955 (להלן: "חש"צ") ובחוק יסוד כבוד האדם וחירותו (להלן: "חוק היסוד").
29. כמו כן, יטען התובע כי הפרת החובות החקוקות על ידי החיילים מהווה עוולת רשלנות בפני עצמה.
30. ליתר פירוט ומבלי לפגוע בכלליות הנטען לעיל, יטען התובע כי החיילים הפרו את החובות שלהלן:
- א. סעיף 280(1) לחוק, האוסר על עובד ציבור להשתמש לרעה בסמכותו כדי לעשות מעשה שרירותי הפוגע בזכותו של אחר.
- ב. סעיפים 333, 334 ו-335 לחוק, האוסרים פגיעה וחבלה חמורים.
- ג. סעיפים 378, 379 ו-382 לחוק בדבר תקיפה ותקיפה בנסיבות מחמירות.
- ד. סעיף 68 לחש"צ בנוגע לחריגה מסמכות.
- ה. סעיף 72 לחש"צ בדבר חריגה מסמכות עד כדי סיכון חיים או בריאות.
- ו. סעיף 79 בדבר שימוש ברכוש צבאי שלא למטרות הצבא וסעיף 85 בדבר שימוש בלתי חוקי בנשק.
- ז. ס' 124 בדבר התרשלות במילוי תפקיד בצבא.
- ח. סעיף 128 ו-129 בדבר התנהגות פרועה או מבישה.
- ט. סעיף 2 לחוק יסוד כבוד האדם וחירותו, האוסר כל פגיעה בגופו או בכבודו של אדם באשר הוא אדם וסעיף 11 המחייב את רשויות השלטון, ובכלל זה הצבא, לכבד זכויות אלה.

נזקי התובע

31. כאמור לעיל, לאחר תקיפתו של התובע ע"י החיילים, הוא הובהל באמצעות אמבולנס לבית החולים ביקור חולים בירושלים.

32. עם קבלתו בבית החולים נערכו לו הבדיקות הנחוצות. בבדיקה עלה כי התובע סובל מפצע באיזור מצח שמאל בגודל של 0.5X2 עם שפוף באיזור אורביטלי שמאל. עוד התברר מבדיקה נירולוגית שעבר כי התובע סובל מנפיחות מרשימה בארובת העין משמאל. לתובע תפרו את הפצע במצח.

33. התובע אושפז בביה"ח ושוחרר הביתה למחרת עם המלצה למנוחה, נטילת משככי כאבים והוצאת התפרים בעוד שבועיים.

רצ"ב העתק מכל החומר הרפואי הנמצא ברשות התובע ומסומן **נספח ז'** לכתב התביעה.

34. במהלך האירוע המתואר ובעקבותיו, חש התובע תחושת עלבון קשה, ביזוי, השפלה ועוגמת נפש – שלא לדבר על הכאב הפיסי שסבל, כשהוא צועק מכאב בעוד החיילים מכים בו. התובע עמד חסר אונים מול החיילים, שלוחי הנתבעת, ללא כל יכולת להתגונן בפני שרירות ליבם ואלימותם הקשה. התנהגות החיילים במחסום, השפילה את התובע ופגעה עמוקות בנפשו.

35. תחושת ההשפלה, הצער והביזוי, התעצמה אצל התובע עם קבלת תוצאת השיפוט המשמעתית של אחד החיילים, לפיה הוא הורשע בחריגה מסמכות ויותר, הוטל עליו עונש התראה שהינו מינורי ביותר והתעצמה בעיניו התמונה לפיה הדין המשמעתית היה למראית עין בלבד. התנהלות זו הוסיפה יחס מזלזל כלפי התובע וכלפי כבודו. במקום שהעבריינים יועמדו לדין צדק ויישאו בעונש הולם נידונים הם בעבירה מזערית עם עונש מינורי, והתובע נותר פגוע וכאוב.

36. לאור חומרת האירוע, כפי שתואר, ויחסה המזלזל והרשלני של הנתבעת ושלוחיה לשלטון החוק ולהוראותיו, מתבקש בית המשפט הנכבד לפסוק פיצויים עונשיים ו/או מוגברים כנגד הנתבעת מעבר לנזקו של התובע, ושיהיה בהם כדי לבטא את סלידתה של החברה בכלל, ושל בית המשפט הנכבד בפרט, ממעשיהם של הנתבעת ושלוחיה, בשיעור שייקבע על ידי בית המשפט הנכבד.

37. לחלופין יטען התובע כי הוא זכאי לפיצוי בגין הנזקים הכלליים שנגרמו לו והכוללים כאב וסבל וכן עוגמת נפש רבה כאמור, בשיעור שייקבע על ידי בית המשפט הנכבד.

38. בית המשפט הנכבד מתבקש להפעיל את סמכותו מכוח תקנה 127 לתקנות סדר הדין האזרחי ולפטור את התובע מהחובה לצרף תעודה רפואית על מנת להוכיח נזקיו הרפואיים, זאת היות ואין התובע טוען לנכות צמיתה, פיזית או נפשית בגין האירוע.

כללי

39. כל הטענות בכתב תביעה זה נטענות במצטבר או לחילופין ו/או משלימות זו את זו, הכל לפי העניין, הקשר הדברים והדבקים. בכל מקום בתביעה שבו מיוחס מעשה או מחדל או שבו נטענה טענה ביחס לנטל הראיה או המחדל, נטענת טענה זו כנגד הנתבעת וכן כנגד עובדיה, נציגיה ושלוחיה בהתאמה, הכל לפי הקשר הדברים.

40. לבית המשפט הנכבד הסמכות המקומית והעניינית לדון בתביעה לאור סכומה וכתובת הנתבעת.

41. אשר על כן, בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת להזמין את הנתבעת לדין ולחייבה לשלם את מלוא נזקיו של התובע כמפורט לעיל ו/או לפי כל פירוט וחלוקה אחרים כפי שימצא בית המשפט הנכבד לנכון וצודק בנסיבות העניין.

42. בית המשפט הנכבד מתבקש עוד, לחייב את הנתבעת בתשלום הוצאות המשפט ושכר טרחת עורך דין בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק מיום האירוע ועד התשלום בפועל.

ירושלים, היום ה-27 לחודש אוקטובר, שנת 2004.

לינה אבו-מוך זועבי, עו"ד
המוקד להגנת הפרט
ב"כ התובע

(ת.ש. 23795)